

Datum: 30.09.2024.

Broj: 02-06-1041

MEĐUNARODNI DAN SLOBODE PRISTUPA INFORMACIJAMA: PRAVO GRAĐANA NA INFORMACIJE MORA BITI U POTPUNOSTI ZAGARANTOVANO

Sarajevo, 30. septembar 2025. godine – Slab zakonski okvir na svim nivoima i dalje omogućava institucijama da kriju informacije od javnog interesa, što podriva transparentnost i smanjuje odgovornost javnih institucija. Novi zakon na nivou BiH, koji je predstavljen kao reformski, donio je nove izazove u implementaciji, na šta su upozoravale organizacije civilnog društva. To je poručeno na okruglom stolu koji su organizovali Transparency International u BiH i udruženje Vaša prava BiH, uz podršku Evropske unije, povodom Međunarodnog dana slobode pristupa informacijama.

Na skupu su predstavljene inicijative za unapređenje zakonskog okvira na svim nivoima vlasti, kao odgovor na praksu u kojoj su institucije koristile pravne praznine da produžavaju sporove, nisu dosljedno postupale po sudskim odlukama, te su ograničavale javni pristup informacijama ključnim za promociju transparentnosti i odgovornosti.

Na entitetskom nivou institucije i dalje nisu obavezne proaktivno i redovno objavljivati ključne informacije od javnog značaja poput budžeta, ugovora, izvještaja dok novi zakon na državnom nivou i dalje ne daje očekivane rezultate. Zato se inicijativom predlažu mjere koje bi otklonile ključne nedostatke zakonskog okvira:

- U RS i FBiH uvesti odredbe o proaktivnoj transparentnosti, propisati inspekcijski nadzor, prekršajne odredbe i novčanih kazni za kršenje zakona.
- Na nivou BiH propisati sankcije za nepoštovanje zakonom propisanih rokova, promijeniti politiku izricanja novčanih kazni i uspostaviti nezavisan drugostepeni mehanizam odlučivanja po žalbi.

U Brčko Distriktu poseban izazov ostaje odsustvo zakona kojim bi se regulisala ova oblast već dvije godine.

Donošenje novog zakona na nivou BiH donijelo je određena poboljšanja, uključujući i odredbe o proaktivnoj transparentnosti. Istovremeno, stvorilo je i nove osnove na kojima institucije mogu odbiti pristup informacijama, što izaziva zabrinutost da bi informacije od javnog značaja mogle ostati nedostupne građanima i medijima. Uspostavljeno je i Žalbeno vijeće pri Vijeću ministara BiH što je dovelo u pitanje nezavisnost ovog tijela.

Udruženje za borbu protiv korupcije "Transparency International" u Bosni i Hercegovini
Reg. Br. UP08-07-1-616/11, Ministarstvo pravde BiH, Sarajevo

Sjedište: Krfska 64e, 78000 Banja Luka, Tel/Fax +387 51 224 521, 216 369, 224520
Ispostava: Zmaja od Bosne 20/1 71000 Sarajevo Tel/Fax +387 33 220 049, 220 047
E-mail: info@ti-bih.org

ti-bih.org | transparentno.ba | prijavikorupciju.org

Po podacima TI BiH od početka 2024.g. do juna 2025.g. Vijeće je zaprimilo 108 žalbi od kojih je 12 odbačeno, 20 usvojeno, dok je u 62 predmeta žalba odbijena. Pokrenuto je do sada 15 upravnih sporova protiv odluka Vijeća, a Sud BiH je donio dvije presude, jedna kojom se tužba usvaja i jedna kojom se tužba odbija.

- *Ovi pokazatelji jasno ukazuju da postojeći drugostepeni mehanizam zaštite prava na pristup informacijama nije dovoljno funkcionalan i nezavisan, te da u potpunosti izostaje njegov angažman na unaprjeđenju pravne zaštite. Pozivamo nadležne institucije da, u skladu sa najboljom praksom u regionu i međunarodnim preporukama, uspostave nezavisno i nepristrasno tijelo koje će odlučivati o žalbama u postupcima pristupa informacijama, poručeno je iz TI BiH.*

Na skupu je istaknuto da BiH i dalje ima ozbiljne izazove u primjeni zakona o slobodi pristupa informacijama, uključujući nedosljednost u donošenju odluka, kašnjenja institucija i nedostatak proaktivne transparentnosti. Učesnici su razmijenili iskustva i predstavili prijedloge za unapređenje zakona, s ciljem jačanja institucionalne odgovornosti i osiguranja dosljedne primjene ovog prava na svim nivoima vlasti.

Aurelie Valtat, šefica Sektora za evropske integracije, politička pitanja, medije i informisanje u Delegaciji EU u BiH, izjavila je: „Evropska Unija već dugo podržava reforme koje jačaju transparentnost, odgovornost i dobro upravljanje u Bosni i Hercegovini. Novi državni Zakon o slobodi pristupa informacijama mora se pretočiti u stvarnu praksu, a ne ostati samo mrtvo slovo na papiru. U tom cilju, uz našu podršku Transparency International BiH i Vaša prava BiH razvili su online platformu koja olakšava podnošenje i praćenje zahtjeva za pristup informacijama. Pozivamo institucije, civilno društvo i medije da iskoriste ovaj trenutak kako bi transparentnost postala stvarnost za sve građane.“

Inicijative za unapređenje zakona koji regulišu ovu oblast biće upućene vladama i zakonodavnim tijelima na svim nivoima. Predstavnici medija i organizacija civilnog društva koji podnose većinu zahtjeva institucijama, pozvali su vlasti da osiguraju transparentan proces i izbjegnu ponavljanje nedostataka uočenih prilikom usvajanja zakona na državnom nivou.

INTERNATIONAL DAY FOR FREEDOM OF ACCESS TO INFORMATION: CITIZENS' RIGHT TO KNOW MUST BE FULLY GUARANTEED

Sarajevo, 30th September 2025. Gaps and weaknesses in the legal framework at all levels allow institutions to limit access to information of public interest, which in turn undermines transparency and reduce public accountability. The new State-level law, while presented as a reform measure, has raised additional challenges in implementation, as highlighted by civil society organisations. This was stated at a roundtable organized by Transparency International in BiH and the association Vaša prava BiH, with support from the European Union, on the occasion of the International Day for Freedom of Access to Information.

The event highlighted initiatives to improve the legal framework at all government levels, responding to practices where institutions have made use of legal gaps to prolong disputes, have not consistently acted on court rulings, and have restricted public access to information that is essential for promoting transparency and accountability. At the entity level, institutions are still not required to proactively and regularly publish key information of public importance, such as budgets, contracts, and reports, while at the state level the new law still fails to deliver the expected results. Therefore, the initiative proposes measures to address key deficiencies in the legal framework:

- In RS and FBiH, introduce provisions on proactive transparency, prescribe inspection oversight, misdemeanour provisions, and fines for violations of the law.
- At the BiH level, prescribe sanctions for non-compliance with legally prescribed deadlines, change the policy on imposing fines, and establish an independent second-instance appeal mechanism.

In the Brčko District, the absence of a law regulating this area for the past two years remains a particular challenge. The adoption of the new State-level law introduced certain improvements, including provisions on proactive transparency. At the same time, it also created new grounds on which institutions may deny access to information, raising concerns that information of public importance could remain inaccessible to citizens and the media. An Appeal Council was established within the Council of Ministers of BiH, raising questions regarding its independence. According to data obtained by TI BiH, from the beginning of 2024 until June 2025 the Council received 108 appeals, of which 12 were dismissed, 20 upheld, and 62 rejected. So far, 15 administrative disputes have been initiated against the council's decisions, and the BiH Court issued two rulings: one accepting the lawsuit and one rejecting it.

- *These indicators clearly show that the existing second-instance protection mechanism for the right to access information is neither fully functional nor independent, and that its engagement in*

Udruženje za borbu protiv korupcije "Transparency International" u Bosni i Hercegovini
Reg. Br. UP08-07-1-616/11, Ministarstvo pravde BiH, Sarajevo

Sjedište: Krfska 64e, 78000 Banja Luka, Tel/Fax +387 51 224 521, 216 369, 224520
Ispostava: Zmaja od Bosne 20/1 71000 Sarajevo Tel/Fax +387 33 220 049, 220 047
E-mail: info@ti-bih.org

ti-bih.org | transparentno.ba | prijavikorupciju.org

improving the legal protection is lacking. We call on competent institutions to establish, in accordance with best regional practices and international recommendations, an independent and impartial body to decide on appeals in access to information procedures, TI BiH stated.

The event underlined that BiH continues to face challenges in implementing the laws on freedom of access to information, including inconsistencies in issuing decisions, institutional delays, and limited progress on proactive transparency. Participants exchanged experiences and presented proposals to improve the law, aiming to strengthen institutional accountability and ensure consistent application of this right at all levels of government.

Aurelie Valtat, Head of European Integration, Political, Press and Information Section at the EU Delegation to BiH stated:

"The EU has long supported reforms to strengthen transparency, accountability, and good governance in Bosnia and Herzegovina. The new State level Law on Freedom of Access to Information must translate into real practice, not remain words on paper. To this end, with our support Transparency International BiH and Vaša prava BiH have developed an online platform that makes submitting and tracking information requests easier. We call on institutions, civil society, and the media to use this momentum to make transparency a reality for all citizens".

Initiatives to improve laws regulating this area will be forwarded to governments and legislative bodies at all levels. Representatives of the media and civil society organisations - who submit the majority of requests to institutions - called on the authorities to ensure a transparent process and to avoid repeating the shortcomings observed during the adoption of the State-level law.